

73

SYLWETKI PROFESORÓW POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ

Tadeusz Benon Miłobędzki
(1873—1959)

Tadeusz Benon Miłobędzki urodził się 16 VI 1873 r. w Kole nad Wartą, w rodzinie architekta. Po ukończeniu gimnazjum klasycznego w Kaliszu w 1892 r. wstąpił na Wydział Fizyko-Matematyczny Uniwersytetu Warszawskiego (UW). W 1897 r. otrzymał stopień kandydata nauk i przez rok pracował jako chemik w cukrowni F. Sobańskiego w Odolanówce na Podolu. W roku akad. 1898/99 został asystentem w Katedrze Chemii Organicznej UW, a następnie przeniósł się do Warszawskiego Instytutu Politechnicznego im. Mikołaja II (WIP), gdzie do 1915 r. był asystentem i starszym asystentem w laboratorium chemii nieorganicznej. Celem uzupełnienia wiedzy został wysłany przez władze WIP na dodatkowe studia do renomowanych ośrodków naukowych: prof. K. Friedheima w Bernie (1904) z chemii analitycznej i prof. W. Ostwalda w Lipsku (1905) z chemii fizycznej. W 1918 r. uzyskał na Uniwersytecie Jagiellońskim doktorat filozofii na podstawie pracy „O tautomerii kwasu fosforowego”.

Pracy dydaktycznej nie ograniczał T. Miłobędzki do szkół wyższych, nauczając od stycznia 1901 r. fizyki i chemii w prywatnych szkołach średnich i zawodowych. Należał do organizatorów Towarzystwa Kursów Naukowych (TKN), uczestniczył w jego zebraniu założycielskim 28 XII 1905 r. i pozostał członkiem zwyczajnym do 1915 r. W 1906 r. rozpoczął wykłady z chemii organicznej, nieorganicznej i analitycznej na wydziałach Rolniczym i Przyrodniczym TKN, przy czym temu drugiemu przewodniczył od 20 IX 1909 r. do 16 IX 1911 r. Z inicjatywy T. Miłobędzkiego Wydział Rolniczy TKN został przekształcony jesienią 1911 r. na Kursy Przemysłowo-Rolnicze przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa. Zasiadał w ich Radzie Naukowej, prowadził wykłady i kierował pracownią chemiczną. Kiedy w 1916 r. Kursy uzyskały status Wyższej Szkoły Rolniczej, T. Miłobędzkiego zaproszono do Rady Naukowej i Wydziału Wykonawczego Rady Nadzorczej. W 1918 r. przeforsował zmianę nazwy na Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego (SGGW), wszedł w skład komisji stabilizacyjnej tej uczelni, otrzymał nominację na profesora zwyczajnego chemii ogólnej (13 III 1919) i kierownika Zakładu Chemii Nieorganicznej na Wydziale Leśnym (do 1922 r.). Funkcję rektora SGGW pełnił w roku akad. 1920/21, a prorektora w 1921/22.

Równolegle prof. T. Miłobędzki z ramienia TKN i Komitetu Obywatelskiego m. Warszawy brał udział w pracach organizacyjnych, zmierzających do powołania wydziału matematyczno-przyrodniczego na UW oraz wydziału chemicznego na Politechnice Warszawskiej (PW). Po uruchomieniu tych uczelni prowadził wykłady z chemii ogólnej na UW (1915—1917), a na PW, oprócz wykładów z chemii, sprawował od 15 XI 1915 do 1 XI 1917 r. funkcję dziekana Wydziału Chemicznego.

Działalność społeczną koncentrował w Kole Chemików Stowarzyszenia Techników w Warszawie

(ST): w 1912 r. był jego sekretarzem, w 1913 zastępcą przewodniczącego, zaś w latach 1917—1918 przewodniczącym. Od 1915 do 1918 r. redagował *Chemia Polska*, wydawanego przez Koło Chemików ST.

1 XI 1922 r. prof. T. Miłobędzki został dyrektorem Zakładu Chemii Nieorganicznej na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Poznańskiego. Włączył się w działalność Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Chemicznego (PTCh), którego przewodniczącym został w 1925 r. W latach 1926—1927 był wiceprezesem, a w 1928 r. prezesem PTCh. W 1937 r. został jego członkiem honorowym. Członkiem zwyczajnym Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu został w 1923 r., a w 1932 r. Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Był też członkiem francuskiego i czechosłowackiego towarzystwa chemicznego oraz Polskiego Komitetu Międzynarodowej Unii Chemii Czystej i Stosowanej (1937—1939).

W 1929 r. wrócił do Warszawy i objął po zmarłym prof. J. Zawidzkim Katedrę Chemii Nieorganicznej na PW. Prowadził wykłady i ćwiczenia z chemii nieorganicznej i podstaw analizy chemicznej. W roku akad. 1933/34 pełnił funkcję dziekana Wydziału Chemicznego. W 1938 r. otrzymał tytuł honorowego profesora na Wydziale Leśnym SGGW. W latach 1935—1939 oraz w 1946 r. redagował *Roczniki Chemii*.

Podczas okupacji wykładał najpierw w Państwowej Szkole Chemiczno-Ceramicznej (1940—1942), a następnie (1942—1944) w Państwowej Wyższej Szkole Technicznej, a także w tajnej PW. W swoim mieszkaniu prowadził dla młodych pracowników nauki regularne seminaria. Na nich właśnie zrodził się pomysł wydania „*Chemii Współczesnej*”, zrealizowany po wojnie.

Po powstaniu warszawskim znalazł się w Krakowie, gdzie jesienią 1944 r. podjął wykłady z chemii na podziemnym Uniwersytecie Jagiellońskim (UJ). W lutym 1945 r. powołano go na kierownika Zakładu Chemii Ogólnej na Wydziale Rolniczym UJ. Do PW powrócił w 1946 r. i objął swoją przedwojenną katedrę, którą kierował do końca 1954 r., kiedy to na własną prośbę został zwolniony z obowiązków dydaktycznych i organizacyjnych.

Prof. T. Miłobędzki był autorem około 90 prac z dziedziny syntezy i budowy związków fosforu, publikowanych w czasopismach chemicznych polskich i zagranicznych oraz kilku cenionych podręczników akademickich. Od 1945 r. był członkiem korespondentem PAU, od 1952 członkiem tytularnym, a od 1957 r. rzeczywistym PAN. W 1948 r. otrzymał tytuł profesora honorowego UJ. W 1952 r. podjął się funkcji prezesa PTCh.

Prof. T. Miłobędzki zmarł 13 VII 1959 r. w Warszawie i został pochowany na cmentarzu Powązkowskim (28-VI-22). Był odznaczony m.in. Orderem Św. Stanisława III kl., Krzyżem Komandorskim Orderu Polonia Restituta (1937), Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1954).